

kommer og søger Bemyndigelse til. Nej, det, som Ministeren kommer og søger Bemyndigelse til, er at faa Lov til at ekspropriere Arealerne og samtidig at lade foretage de forberedende Arbejder. Her har Udvalget ikke ment at kunne gaa saa vidt at give Ministeren Bemyndigelse til at foretage disse Arbejder, altsaa de virkelige Arbejder til Mosernes Kultivering og Afvanding, forinden der har været forelagt Rigsdagen Planer og Overslag over, hvad de vedkommende Arbejder skulde gaa ud paa. Derimod giver vi, dersom vore Ændringer vedtages, Ministeren Bemyndigelse til at lade udføre de tekniske Arbejder, som er nødvendige for, at vi kan faa saadanne Planer og Overslag. De ærede Medlemmer, som har gjort sig den Ulejlighed at se paa de Kort, der følger med Lovforslaget, vil blandt andet have set, at Ry Aa, som der er Tale om at afvande Mosen til, kommer Øst fra gennem et stort fladt Terrain, der danner en Dal mellem Tylstrup og Brønderslev, gaar Nord og Vest om Mosen og slaar nogle Bugter, inden den løber ud i Fjorden. En Afvanding fra Mosen til Ry Aa vil altsaa betyde, at naar der kom en stærk Vandstrøm fra det store Delta, som Aaen skal løbe ud igennem, kunde Følgen maaske blive, at man til visse Tider fik Mosen fyldt med Vand i Stedet for at faa den afvandet. Hvis der derimod anlægges en Kanal gennem Mosen og den føres direkte ud til Fjorden i den Lavning, som ligger der, vil man være i Stand til fuldstændig at afvande Mosen uden Hensyn til Ry Aa, altsaa undgaa de Oversvømmelser, som denne Aa maaske ellers til visse Tider kan fremkalde i Mosen. F. Eks. ved Tøbrud om Foraaret er der store Oversvømmelser Vest for Mosen, netop fordi Ry Aa ikke er i Stand til at tage alt det Vand, som tilføres den. Det er den Slags Ting, vi ønsker at faa Besked paa, hvorledes det vil stille sig med Hensyn til Faldforhold og den bedste og sikreste Afvanding. Saa er der dem, der siger, at dersom man afvander Mosen ved at føre en Kanal direkte gennem Mosen ned til Fjorden, bliver det saaledes, at Kanalerne ikke kan holde Vand, at de ikke kan besejles. Men det vilde der jo ogsaa kunne bødes paa, da der er Tale om Sluseanlæg i Mosen; saa vilde man være i Stand til at tilføre den Kanal, der gaar igennem Mosen, Vand fra Ry Aa, om saa skulde være.

Det er den Slags Planer og Overslag, vi ønsker at se, forinden vi giver Bemyndigelse til at anvende betydelige Summer til disse Planers Gennemførelse. Derimod er vi ingenlunde i Tvivl om, at det kan betale

sig for Staten at foretage denne Afvanding. Det lader jo ogsaa til, at det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds mener, at selve Afvandingen af Mosen er en fordelagtig Foranstaltning, men, siger han, man kan ikke gaa ud fra, at Ejerne ikke skulde gaa ind paa at lade foretage Kanal anlæg i Moserne. Nej, det kan man ikke gaa ud fra, simpelt hen fordi det vil forbedre Moserne og gøre dem mere værdifulde. Men naar vi er paa det rene med det, er det ogsaa naturligt, at vi netop gaar ind paa det, der er Hovedforslaget, at vi erhverver Moserne og saa foretager de Arbejder, som er nødvendige for at bringe Moserne til at kunne give det Udbytte, som vi mener, der kan opnaas dels ved det Brændselmateriale og Strømateriale, der kan skaffes, og endelig ved, at de til sidst udlægges som Landbrugsarealer. Vi ved, at naar der foretages en Afvanding, der er tilfredsstillende, opnaas der saa store Forbedringer af disse betydelige Arealer, at Staten ikke kan komme til at lide noget Tab. Men dersom vi udførte Arbejdet og saa bagefter skulde til at forhandle med Grundejerne om, hvad de skulde give i Erstatning for de Forbedringer, der er foretagne, vilde sikkert Staten komme til at trække det korteste Straa. Det foreslaar det ærede Medlem heller ikke, han gør netop det, at Arbejdet i det hele taget kan udføres, afhængigt af, at der opnaas Overenskomst mellem Ministeren og Mosernes Ejere, og det kan dog ikke være det ærede Medlems Mening, at det er muligt at faa udarbejdede Planer og Tegninger, at faa ført de nødvendige Forhandlinger og faa alle Arbejder sat i Gang i Løbet af et Par Maaneder (*Foss: Jo.*) Det har ingen af os andre ment, og jeg tror heller ikke, det vil opnaas. Derimod kan jeg ikke forstaa, at Udarbejdelsen af Planer til Afvanding kan tage saa lang Tid, at det ikke kan ventes, at Ministeren i Løbet af hverken 1918 eller 1919 vil kunne forelægge os et Forslag om Mosens Afvanding; det tror jeg kan ske paa meget kortere Tid, naar Ministeren faar Bemyndigelse til at anvende Pengene, og det er indlysende, at fordi vi har et Afvandingsprojekt, kan der godt senere komme Projekter frem om anden Udnyttelse af Moserne end den, der kan finde Sted ved Tørvegravningen og den Kultivering, som kan foregaa paa Grund af Afvandingen.

Landbrugsministeren (K. Pedersen): Jeg tror ikke, jeg har misforstaaet det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (*Foss*). Det ærede Medlem forudsætter,